

De vriend van den huize – J.J. Cremer

Handschrift De vriend van den huize: novelle. Gedateerd Loenen a/d Vecht, 10 januari 1856. In bezit van de Koninklijke bibliotheek. 49 fol.

1e druk in: Gelderland: tijdschrift voor oorspronkelijke Nederlandsche letterkunde onder redactie van mr. W. van de Poll en C.v.E. van der Bilt la Motte. Tiel: Wed. D.R. van Wermeskerken, 1856. Jrg. 5, afl. 3, februari 1856. p. 141-218.

2e druk: De vriend van den huize: benevens andere verhalen en gedichten van H. van Berkum [et al.]. Tiel: Wed. D.R. van Wermeskerken, 1857. p. 141-218.

3e druk in: Een reisgezelschap: novellen. Haarlem: De erven Loosjes, 1858. Inhoud: Eene zoogmoeder. De vriend van den huize, p. 129-300.

4e druk in: Een reisgezelschap: novellen: Eene zoogmoeder. De vriend van den huize. Haarlem : De erven Loosjes, [1872]. p. 76-155.

5e druk in: Betuwsche novellen en een reisgezelschap. Leiden: P. van Santen, 1877. p. 175-232. Romantische werken, deel 1.

6e druk in: Betuwsche novellen en Een reisgezelschap. Leiden: A.W. Sijthoff, [ca. 1887]. 6e druk. p. 196-249. Vijftig-cents-editie, no. 21.

7e druk in: De vriend van den huize - Op den zolder. Leiden: A.W. Sijthoff, 1906. p. 2-56. Leidsche herdrukken no. 29.

8e druk in: Grietje op 't Heuningsarf, enz. elf novellen. Leiden: A.W. Sijthoff's uitg.-mij, [1909]. p. 3-56.

9e druk in: Betuwsche novellen en een reisgezelschap. Leiden: A.W. Sijthoff's uitg.-mij, [c.a. 1915]. 7e druk. p. 196-249. Bibliotheek van Nederlandsche schrijvers.

10e druk in: Betuwsche novellen en een reisgezelschap. Leiden: A.W. Sijthoff's uitg.-mij, [1917]. 8e druk. p. 196-249. Romantische werken. Rode serie.

11e druk in: Betuwsche novellen en een reisgezelschap. Leiden: A.W. Sijthoff's uitg.-mij, [1917]. 8e druk. p. 196-249. Romantische werken. Blauwe serie.

12e druk in: Betuwsche novellen en een reisgezelschap. Leiden: A.W. Sijthoff's uitg.-mij., [ca. 1919]. 9e druk. p. 196-249. Vijftig-cents-editie.

13e druk in: Betuwsche novellen en een reisgezelschap: Wiege-Mie ...[et al.]: Naar de originele uitgave verschenen ca. 1890 bij A.W. Sijthoff – Leiden. Nijmegen: Uitgeverij "Historie", 1982. V,

325 p. ISBN 90.6313.015.5. Met een woord vooraf van J. Brouwer. p. 196-249.

14e druk in: Betuwsche novellen, en Een reisgezelschap. Kindle editie. 441 p. 14 oktober 2014. Productgegevens ASIN: B00OAM12R4. bron-ISBN: 3849542351.

15e druk: Betuwsche novellen, en Een reisgezelschap. E-book 1230002054636 19 december 2017 Adobe ePub. EAN 1230002054636.

16e druk: Betuwsche novellen, en een reisgezelschap. Apple books. 2017. Epub van uitgave 1880.

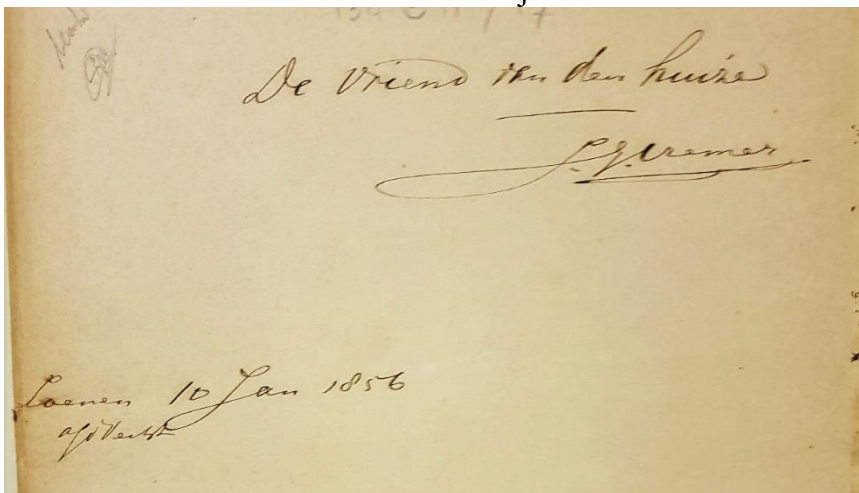
17e druk: Betuwse novellen en een reisgezelschap : o.a.: Wiege-Mie, De rechte Jozef, De oude Wessels en zijn gezin, De reis van Gerrit Meeuwsen en zien zeun noar de Amsterdamse karmis, Een zoogmoeder, De vriend van den huize / van J.J. Cremer. Rotterdam: Calbona Uitgeverij, 2018. p. 64-86. ISBN: 978-94-9257594-4 (paperback).

18e druk: Betuwsche novellen, en Een reisgezelschap. Good press. E-book 4064066311698. 08 februari 2022 Adobe ePub. EAN 4064066311698

Vertaling:

Der Hausfreund. In: Holländische Novellen: nach dem Niederländischen von W. Lange, Fr. Schnettler und A. Steinbach. Leipzig: Druck und Verlag von Philipp Reclam jun, [1880]. p. 106-175.

Handschrift in het bezit van de Koninklijke bibliotheek:

Er kunnen stangen zijn
 van u tuemeyt, grijpt niet al te haastig!
 En zij die ~~met de hand~~ moet zult zult
 teren, zoek geen venijn in de ^{al} schoone blaemen
 die blaemen die rijt zijn in kleuren en mild
 zijn in geuren.

Samenlev. rechts 10 Jan. 1856.

Koninklijke
 Bibliotheek

Het kopy (blyft) het eigendom van
 den Schryver. - J. Cremer

2e druk 1857:

DE VRIEND
VAN DEN HUIZE,
 DOOR
J. J. CREMER,
 BENEVENS ANDERE
VERHALEN EN GEDICHTEN
 VAN
 H. van Berkum, L. Berman, E. W. van Dam van Isselt,
 Gerard, Herman, C. v. E. van der Bilt de Motte,
 Philemon, Sylvius en T. van Westreene.

TIEL,
 WED. D. R. VAN WERMESKERKEN.
 1857.

DE VRIEND VAN DEN HUIZE

Ik zeg dat ik allenaetig verhefd ben.

Nieuwsblad voor den boekhandel, 21 mei 1857:

CREMER, J. J., De vriend van den huize, benevens andere verhalen
 en gedichten. Gr. 8°. (VI en 284 bl., met gelith. vign.) Tiel,
 Wed. D. R. van Wermeskerken. f 2,50.

Advertentie in Opregte Haarlemsche courant, 8 juli 1857.

* * * De Wed. D. R. VAN WERMESKERKEN, te Tiel, geeft uit:

- 1. DRIES DE STROOPER**, een beeld uit het Volksleven, door **C. V. E. VANDER BILT LA MOTTE**, benevens andere Verhalen en Gedichten van: *Anna, L. J. W. ten Bokkel, J. C. Ge win, Herman, J. Hoek, R. H. Graadt Jonckers, Dr. A. C. C. de Jongh, C. v. E. van der Bilt la Motte, Henriett Maria L., T. van Lokuizen, G. F. Middelbeek, Dr. J. J. van Oosterzee, Mr. W. van de Poll, M. L. Quack, Sylvius, en Haasloop Werner.* Bevattende 446 pag. druks. f 3,75.
- 2. WAT DE LIEFDE EENER MOEDER VERMAG**, door **ERNEST**, benevens andere Verhalen en Gedichten van: *L. J. W. ten Bokkel, J. Bohl, D. Dorbeck, J. A. Engel, J. C. Gevin, Schultz, Jacobi, Joh. Hend. Jonckers Philemon, Mr. W. van de Poll, Mr. Justus Gozewijn van der Plas, Dr. R. C. H. Römer, en A. de Visser.* 404 pag. f 3,75.
- 3. DE VRIEND VAN DEN HUIZE**, door **J. J. CREMER**, benevens andere Verhalen en Gedichten van: *H. van Berkum, L. Berman, E. W. van Dam aan Isselt, Gerard, Herman, C. v. E. van der Bilt la Motte, Philemon, Sylvius en T. van Westrheene.* 284 pag. f 2,50.
- 4. MOOI AAFKE**, Eene Schets uit de Geschiedenis der Watergeuzen 1569-1571, door **Mr. W. VAN DE POLL**, benevens andere Verhalen en Gedichten van *S. M. Boeseken, P. Duijs, C. v. E. van der Bilt la Motte, Joh. Phil. Makkink, M. L. Quack, Dr. G. D. J. Schotel, A. de Visser, W. H. Warn- sink Bzn. en G. Haasloop Werner.* 268 pag. f 2,50.
- 5. DE ROMAN VAN BLIJDENHOEVE**, door **C. V. E. VAN DER BILT LA MOTTE**, benevens andere Verhalen en Gedichten van: *D. Dorbek, Gerard, Joh. H. K. Jonckers, Maria Elisa- beth K—S, Mr. W. van de Poll, J. B. S., en A. de Visser.* 268 pag. f 2,50.

Iedere bundel is versierd met een Plaat tegenover de titel en wordt net ingenaaid afgeleverd.

Deze werken zijn in gr. 8°. op fraai Papier met eene fiksche Letter overgedrukt, en dus in uitvoering gelijk aan het door mij uitgegeven Tijdschrift voor OORSPRONKELIJKE NEDERLANDSCHE LETTERKUNDE get. GEL- DERLAND of BLOESEM en VRUCHTEN. Proza en Poëzij van NEDERL. AUTEURS, waarvan thans is ver- schenen, de 7de Aflevering des zesde Jaargangs, onder anderen inhoudende:

Mr. W. VAN DE POLL, Schetsen uit mijn Reisboek. HET AHRDAL.

Advertentie in de Opregte Haarlemsche courant, 5 maart 1858:

* * Bij de Wed. D. R. VAN WERMESKERKEN, te Tiel, is uitgegeven:

J. J. CREMER, De Vriend van den Huize, benevens andere Verhalen en Gedichten van: *H. van Berkum, L. Berman, E. W. van Dam van Isselt, Gerard, Herman, C. v. E. van der Bilt la Motte, Philemon, Sylvius en T. van Westrheene.* f 2,50.

Joh. Hk. JONCKERS. Eene andere Preciosa. **J. J. Cremer**; Toonen in den Nieuwjaarsmorgen, benevens andere Verhalen en Gedichten van: *S. J. van den Bergh, C. v. E. van der Bilt la Motte, Gerard, J. P. Heije en A. de Visser.* f 2,50.

Ook zijn nog Exemplaren te bekomen voor **f 6** in plaats van **f 21** der

MENGELINGEN. PROZA EN POËZY VAN NEDERL. AUTEURS.

Zes Deelen, bevattende meer dan 2000 Pag. druks en inhoudende behalve een ander aantal oorspronkelijke Nederl. Verhalen, Novellen, Gedichten enz.

J. J. CREMER. De droom eener Moeder.
— Een Betuwsch Landman met zijn Zoon op reis naar de Amsterd. Kermis.
— De fransche Komiek en de Baronesse.

Al de bovenstaande Verhalen zijn reeds vroeger opgenomen in het Tijdschrift **Gelderland**.

De vaderlandsche letteroefeningen, 1859:

lijke portretschilder heeft. Meesterlijk b. v. is in het tweede verhaal, »De vriend van den huize», die uiterst alledaagsche, maar toch zoo ware liefdesverhouding tusschen SUUS en BAREND FLITZ. Die, — hetzij ik het zeggen mag of niet — ploertigheden, ontzettend prozaïsche kleinigheden, die karakteristieke gezegdetjes, — zij zijn allen zoo precies en precies wat wij dikwijls rondom ons zien, dat het niet nalaten kan ons te frapperen, die zoo juist weêrgegeven te vinden. Ja bijna zou ik zeggen, dat dit verhaal het meest ware en beste van het bundeltje is.

De gids, 1862:

Tholenveld van Rozenhove en Meijerstein uit Ritter's Hans, als de Familie Glukke, uit **de Vriend van den Huize**, als wie niet al! Het zijn karikaturen van top tot teen, zonder daarom, als onze vriend Helvetius van den Bergh beweerde dat deze moesten doen, regtstandig uit de waarheid op te schieten; ze zijn zelfs als zoodanig mislukt. Het is of de auteur zich vleit, dat wij zijne 'mindere menschen' te liever zullen hebben, omdat hij ons, in wie eenige graden hooger op den thermometer der maatschappij teekenen, louter monsters laat zien. Het zijn geene studiën, die ons leeren, dat het slechte in elken stand slecht blijft, of het er bij het graauw dof en ruw uitzie, of het zich bij de beschaafden effen geslepen en zelfs glansrijk voordoe, - het zijn grotesken, maar die tot geen glimlach nopen, want er is niets artistisch in de wijze van opvatting. Kluis noch kasteel, - het moet worden herhaald, zoolang het in beeld brengen van het tegendeel toejuichers vindt, - kasteel noch kluis zijn bij uitsluiting het verblijf van deugd of ondeugd; en, op het eerste truïsme volge het tweede, prijs of gisp,

Nieuws van den dag, 30 november 1872:

Bij de ERVEN LOOSJES, te Haarlem, zijn verschenen:

CREMER'S

Betuwsche Novellen.	Een Reisgezelschap.
Een Betuwsch landman met zijn zoon op reis naar de Amsterdamsche kermis.	Deel I.
Wiege-Mie.	Eene Zoogmoeder.
De oude Wessels en zijn gezin.	De Vriend van den huize.
De regte Jozef.	Deel II.
Deine-Meu.	Ritter's Hans.
	De Fransche komiek en de douairière.
	Het einde.

(5664) Prijs van elk deeltje 50 Cents.

Algemeen handelsblad, 24 november 1877:

G. Kalff – De geschiedenis der Nederlandsche letterkunde, 1906:

kantoorknecht (*Kees Springer*); van een gebochelden kandidaat-notaris op een dorp, verliefd op een renteniersdochter die hij niet krijgt (*De Vriend van den Huize*); van een rijken jongeling die de mooie dochter van een koomenij-baas achtervolgt, maar uitglijdt, een been breekt en sterft (*Een Zoogmoeder*); van een armoedig reizend tooneelgezelschap (*Achter de Schermen*); van een armen muziekmeester die met een dikke weduwe trouwt en zijn pasgeboren zoontje onder den invloed der muziek tracht te brengen door vlak aan zijn oor te gaan vioolspelen (*Arme Samuel*); van een armen dansmeester die de schulden van zijn vader aanzuivert ter wille van zijn moeder en zijn beeldschoone zuster (*Een dansles op Meydervoort*); meerendeels overdreven, sentimenteel-pathetisch werk, waarin waarheid, eenvoud en natuur doorgaans ver te zoeken zijn, met karikaturen voor typen, berekend op een weinig-geoeffenden smaak, al vindt men hier en daar een aardige opmerking. In verscheidene dezer stukken, b.v. in *De Vriend van den Huize*, is een sterk moralizeerend element;

Leidsch dagblad, 10 juni 1909:

Bibliotheek voor het Nederlandsche Volk.

A. W. SIJTHOFF'S UITGEVERS-MAATSCHAPPIJ heeft bij alle Boekhandelaars de **intekening** opgesteld op de beste en goedkoopste lectuur die ooit verschenen is.

50 Cts. per deel gebonden bij intekening voor de 10 deelen.

60 Cts. gebonden afzonderlijke deelen.

OVERZICHT VAN DEN INHOUD EN VOLGORDE DER DEELEN.

Deel I: J. J. CREMER. 't Pauweveerke. — 't Kriekende Kriekske. — Kruuzemuntje. — Op de Knichorst. — Bruur Joapik. — 't Binkende Hoanje. — Oan 't kleine Revierke. — 't Hart op de Velûw. — Deine Meu. — Van binnen en van buiten.

Deel II: J. J. CREMER. Grietje op 't Heunings arf. — Bella Roël. — Kees Springer in en buiten de kerk. — Van danken en dienen gesproken. — Tonen in den Nieuwjaarsmorgen. — De Vriend van den Hulze. — Op den Zolder. — Wiege-Mie. — De rechte Jozef. — De oude Wessels. — De reis van Meeuwsen.

Deel III: J. J. CREMER. De Betuwsche neef. — Ritters Hans. — Het Einde. — Een dag in de residentie. — Eene Zoogmoeder. — De Koffie-

Romenu, 1 september 2018:

De Nederlandse schrijver **Jacob(us) Jan Cremer** werd geboren op in Arnhem op 1 september 1827. Zie ook [alle tags voor J. J. Cremer](#) op dit blog.

Uit: **De vriend van den huize.**

'Heel lief, Suus; speel maar gerust door; ik hoor je best al praat ik. De Reeveerie he? Allerliefst!'

'Nee, de Waanzinnige wals!'

'Ah juist, de Waanzinnige wals; die andere is, als je zoo gauw met de vingers moet tikkelen; precies! Jawel, ik hoor je heel goed. – Wat ik ook zeggen wilde menheer... er is weinig bijzonders op die verkooping; de burgemeester schijnt geen liefhebber van mooie boeken te zijn geweest. Eenige Grieksche, Latijnsche, Hebreeuwsche, Fransche en Duitsche werken; maar vuil; weinig werken van smaak. 'k Had zoo gehoopt dat de werkjes van... och!? er compleet zouden zijn; dezelfde van wien ik u laatst "De min" heb voorgedragen, toen u allemaal zoo moest lachen. – Suze als ik om moet slaan, roep me dan maar. – Nee, die goeje man heeft weinig met de "letterituur" op gehad. – Och! op een dorp! Behalve hier en nog een paar families, heb ik volstrekt geen liefhebberijen gevonden. – Er was beeldig porcelein mevrouw; lange leizen, zes merken. – O wacht Suze.... Zie zoo!'

De persoon die van de piano, waar hij voor het spelende meisje 't muziekblad had omgeslagen, naar zijn stoel bij den warmen haard terugkeerde, heette Barend Flitz, en was de eenige zoon van mijnheer Flitz en mejufvrouw Flitz, geboren.... dat weet ik niet.

Wat mijnheer Flitz Senior in vroegere dagen geweest was, 't zij stukadoor of metselaar, of wat ook; sommigen waren wel zeer nieuwsgierig geweest om daarvan het rechte te weten, doch, nadat de heer Flitz Junior, op Vredelust bij den rijken heer Glikke vriendschappelijk werd ontvangen, overtuigd als deze was dat de heer Flitz Senior fatsoenlijk rentenierde, en zijn zoon – kandidaatnotaris, eenmaal ook notaris zou worden, hield men het in 't dorp ook voor vast, dat de kandidaat Flitz, die op 't kantoor van Van Saffelen 'in de leer was,' de zoon van fatsoenlijke lieden moest zijn. Wij zullen u, waarde lezer, niet langer met de Flitzen bezig houden, maar alleen den jongen kandidaat wat nader beschouwen, om daarna den slappen draad van het gesprek weer op te vatten.

Barend was acht en twintig jaren oud; zijn gelaat, niet onaangenaam van uitdrukking, bezat echter niets 't welk het een of ander deed verwachten. Wilt ge zijn signalement?'

Youtube Introductie in De vriend van den huize, 2024:

J.J. Cremer online bibliotheek
WWW.JACOBCREMER.NL

De vriend van den huize
door J.J. Cremer (1827-1880).

Een introductie in een novelle van J.J. Cremer uit 1856.

oktober 2024
www.jacobcremer.nl

www.jacobcremer.nl

Laatst bijgewerkt: 31 oktober 2024.